

Vereniging Hendrick de Keyser

Amsterdam

Jaarrekening 2018

Inhoud

1	Jaarrekening	2
1.1	Balans per 31 december 2018	3
1.2	Staat van baten en lasten over 2018	4
1.3	Kasstroomoverzicht over 2018	5
1.4	Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten over 2018	6
1.5	Controleverklaring	35

1 Jaarrekening

1.1 Balans per 31 december 2018

(na bestemming saldo baten en lasten en in € 1.000)

		2018	2017
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1.4.3	132	108
Materiële vaste activa	1.4.4		
Panden		58.900	55.906
Bedrijfsmiddelen		294	168
Totaal materiële vaste activa		59.326	56.182
Financiële vaste activa	1.4.5		
Langlopende vorderingen		1.616	564
Vorderingen	1.4.6	6.323	2.914
Liquide middelen	1.4.7	450	320
Totaal activa		67.715	59.980
PASSIVA			
Reserves en fondsen	1.4.8		
Reserves			
- Bestemmingsreserve		37.113	34.941
- Overige reserve		10.915	8.232
Fondsen			
- Bestemmingsfonds		1.659	1.132
		49.687	44.305
Langlopende schulden	1.4.9	11.394	11.166
Kortlopende schulden	1.4.10	6.634	4.509
Totaal passiva		67.715	59.980

1.2 Staat van baten en lasten over 2018

(in € 1.000)

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
BATEN (1.4.12)			
Baten van particulieren	6.191	680	1.109
Baten van loterijorganisaties	1.241	1.203	2.177
Baten uit subsidies van overheden	1.674	1.575	1.929
Baten van fondsen	330	252	500
Som van geworven baten	9.436	3.710	5.715
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	428	338	302
Overige baten	10.120	10.486	9.577
Som der baten	19.984	14.534	15.594
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen (1.4.13)			
Verwerving panden	(1.758)	(181)	(1.065)
Instandhouding panden	(13.860)	(12.765)	(13.634)
Voorlichting	(1.859)	(1.508)	(839)
	(17.477)	(14.454)	(15.538)
Wervingskosten (1.4.14)	(258)	(260)	(241)
Kosten beheer en administratie	(103)	(102)	(73)
Som der lasten	(17.838)	(14.816)	(15.852)
Saldo voor financiële baten en lasten	2.146	(282)	(258)
Saldo financiële baten en lasten	(261)	(250)	(281)
Saldo van baten en lasten	1.885	(532)	(539)
Bestemming saldo van baten en lasten			
Toevoeging/(onttrekking) aan:			
Bestemmingsfonds	527	(153)	818
Bestemmingsreserve	300	0	0
Overige reserves	1.058	(129)	(1.357)
	1.885	(282)	(539)

1.3 Kasstroomoverzicht over 2018

(in € 1.000)

	2018	2017
Operationele activiteiten		
Ontvangen baten van particulieren	1.339	673
Ontvangen baten loterijorganisaties	1.226	2.177
Ontvangen baten subsidies overheden	1.995	783
Ontvangen baten van fondsen	483	308
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	489	338
Overige baten	9.653	9.244
Betalingen doelstelling	(12.461)	(10.726)
Betalingen kosten eigen organisatie	(3.603)	(1.999)
Betalingen beheer en administratie	(102)	(73)
Rente en bankkosten	(228)	(89)
	(1.209)	636
Investeringsactiviteiten		
Panden	(239)	(257)
Inventaris	(43)	(4)
	(282)	(261)
Financieringsactiviteiten		
Langlopende leningen	67	-
Aflossingen	(95)	(604)
Ontvangen waarborgsommen	155	271
	127	(333)
Af-/toename geldmiddelen	(1.364)	42
Stand van de kasmiddelen	2018	2017
Balans geldmiddelen per 1 januari	320	278
Rekeningcourant faciliteit NRF	(1.494)	-
Banksaldi	450	320
Balans geldmiddelen per 31 december	(1.044)	320
(Afname) / Toename	(1.364)	42

1.4 Toelichting

1.4.1 *Algemeen*

Vereniging Hendrick de Keyser (“de Vereniging”) is een vereniging tot behoud van architectonisch of historisch waardevolle huizen in Nederland. De belangrijkste activiteiten bestaan uit het aankopen, restaureren, verhuren en onderhouden van (woonhuis)-monumenten. Het is het beleid van de Vereniging om uitsluitend restauratiewerkzaamheden te verrichten aan panden die volledig in eigendom (c.q. eeuwigdurende erfpacht) zijn. Tevens is het beleid om de panden duurzaam aan te houden en derhalve in beginsel niet tot verkoop over te gaan.

De Vereniging is statutair gevestigd in Amsterdam.

Alle in deze jaarrekening genoemde bedragen zijn in € 1.000.

1.4.2 *Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat*

Algemeen

De Jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de door de Vereniging gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in deze paragraaf. De grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat in deze jaarrekening zijn overeenkomstig de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen met uitzondering van de gekozen wijze van verantwoording van de panden. De verwerkingwijze en waarderingsmethodiek voor de panden is gebaseerd op een modelmatige en consistente bepaling van de verantwoording en de waardebepaling van de panden, passend bij de aard van de activiteiten en de doelstelling van de Vereniging. Hiermee interpreteert de Vereniging voor wat betreft de verwerking en de waardering van de panden de verslaggevingsregels afwijkend van de exacte invulling van het actuele waardenbegrip onder RJ 650, maar in lijn met haar primaire doelstelling. Voor nadere uiteenzetting verwijzen wij naar de grondslag voor de waardering van de panden.

Voor zover niet anders is vermeld, zijn de posten in de balans opgenomen voor de nominale waarde.

Immateriële vaste activa

Investerings in software worden als immateriële vaste activa opgenomen tegen de aanschafwaarde en in vier jaar afgeschreven.

*Materiële vaste activa**Panden*

De panden worden gewaardeerd op actuele waarde. Deze waarderingsmethodiek is gebaseerd op een modelmatige en consistente bepaling van de actuele waarde voor de panden, passend bij de aard van de activiteiten en de doelstelling van de Vereniging. De actuele waarde betreft een waarde gebaseerd op het duurzame, eeuwigdurende bezit en gebruik voor verhuur en behoud van de panden door de Vereniging. Waardering op een commercieel bepaalde marktwaarde is niet aan de orde vanwege het beleid van de Vereniging om de panden duurzaam aan te houden

De Vereniging zet zich in om bijzondere historische gebouwen te behouden en op een verantwoorde manier te restaureren. Uitgangspunt hierbij is dat de historische waarde van een gebouw belangrijker is dan de eventuele huuropbrengst. Dit betekent dat de Vereniging haar panden niet met winst oogmerk ten koste van het historische interieur kan exploiteren. Bij de waarderingsmethodiek is dan ook rekening gehouden met het duurzame, eeuwigdurende bezit en gebruik voor verhuur en behoud van de panden door de Vereniging.

De verwervingskosten van de panden verschillen sterk door de staat van restauratie per pand. De waarderingsgrondslagen voor panden beogen voor alle panden een zo consistent mogelijke waardering te bewerkstelligen. De actuele waarde betreft een waarde gebaseerd op het duurzame, eeuwigdurende bezit en gebruik voor verhuur en behoud van de panden door de Vereniging.

In relatie tot de waardering zijn de panden als volgt te onderscheiden:

- Panden in vol eigendom en panden die in eeuwigdurende erfpacht zijn verkregen tegen een canon van € nihil. Wanneer panden in de reguliere verhuur zijn ondergebracht, worden deze gewaardeerd tegen vijfmaal de huurwaarde, gebaseerd op de kale huur per jaar per het einde van het boekjaar. Wanneer de panden zijn verhuurd op dagdeelbasis ('tijdelijke verhuur') wordt de huurwaarde gebaseerd op 4,5% van de WOZ-waarde. Deze waardering sluit aan bij de minimale huurwaarde zoals gehanteerd door de Vereniging bij de vaste verhuur en sluit aan bij het besluit van het rijk om het woningwaarderingstelsel te koppelen aan de WOZ-waarde. Bij panden die voor een gedeelte op tijdelijke basis worden verhuurd, wordt de waarde proportioneel op basis van de huurwaardes van reguliere en tijdelijke verhuur bepaald;
- Panden in eigendom belast met vruchtgebruik of het recht van bewoning. Deze worden gewaardeerd tegen vijfmaal de huurwaarde, gebaseerd op een door een deskundige vastgestelde huur per jaar bij de aanvang van het vruchtgebruik, resp. het recht van bewoning. De waarde van het vruchtgebruik of het recht van bewoning wordt in het jaar van verwerving onder de langlopende schulden opgenomen, waarvan jaarlijks een deel vrijvalt als huuropbrengst onder Overige baten.

De jaarlijkse herwaardering wordt rechtstreeks in het eigen vermogen opgenomen, onder de Overige reserve, tenzij een pand in restauratie of renovatie is.

Panden die in restauratie of renovatie zijn, worden ultimo boekjaar gewaardeerd op vijfmaal de huurwaarde van de staat waarin ze op dat moment verkeren.

Bij verwerving van een pand, wordt het verschil (positief of negatief) tussen de waardering op basis van vijfmaal de huurwaarde en de koopsom betaald bij de verwerving van een pand in de staat van baten en lasten verantwoord als Verwervingskosten. Indien er sprake is van een positief verschil en tevens van een verplichting tot restauratie van het betreffende pand, wordt uit het positieve verschil een restauratieverplichting gevormd en opgenomen onder de Kortlopende schulden. Deze verplichting valt vrij ten gunste van de Staat van baten en lasten op basis van de werkelijke gemaakte restauratiekosten.

Van de huuropbrengst van panden, is gemiddeld de helft benodigd voor onderhoud en de andere helft voor uitvoeringskosten, kosten van instandhouding op lange termijn alsmede voor een vergoeding voor de financiering van de panden, bestaande uit schulden en eigen middelen.

Op de panden wordt jaarlijks een afschrijving geboekt ten laste van Instandhouding panden in de Staat van baten en lasten. Hiermee wordt de economische veroudering die leidt tot noodzakelijke periodieke restauratie en renovatie, benaderd. De jaarlijkse afschrijving van de panden bedraagt 2,5% van de balanswaarde aan het begin van het boekjaar. De afschrijving wordt opgenomen in de Staat van baten en lasten en vormt deel van het exploitatieresultaat van de panden.

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen bij de Vereniging bestaan uit de inventaris van het kantoor en uit de inventaris ten behoeve van de tijdelijke verhuur.

De kantoorinventaris, waaronder de communicatie- en computerapparatuur, wordt gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde, verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. De afschrijvingstermijn bedraagt 10 jaar voor kantoorinventaris en 4 jaar voor communicatie- en computerapparatuur.

De inventaris ten behoeve van de tijdelijke verhuur bestaat uit meubilair, apparatuur en gebruiksinventaris. Het meubilair en de apparatuur wordt eveneens gewaardeerd tegen de aanschaffingswaarde, verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de economische levensduur. De afschrijvingstermijn van beide bedraagt 4 jaar. De kosten van de gebruiksinventaris worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Het aan de Vereniging toebehorende antieke meubilair en overige inventaris in de verschillende panden worden pro memorie gewaardeerd, omdat deze goederen geen afzonderlijke opbrengst genereren en tevens duurzaam worden aangehouden.

Vorderingen

Onder Vorderingen zijn begrepen nog te ontvangen bedragen aan (reeds toegezegde) subsidie voor restauratiekosten.

De nog te verwachten subsidietoekenningen betreffen het verschil tussen de reeds verantwoorde restauratiekosten en het geraamde eigen aandeel van de Vereniging daarin.

Onder de vorderingen zijn tevens begrepen vorderingen uit hoofde van toezeggingen van lijfrenten. De inning van deze vorderingen is afhankelijk van het leven van de schenker.

De Huurvorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen.

Reserves en fondsen

De Reserves van de Vereniging zijn beschikbaar voor de financiering van panden direct in gebruik voor de doelstelling. De Reserves worden onderscheiden in Bestemmingsreserve en Overige reserve.

De Bestemmingsreserve dient ter financiering van panden in bezit van de Vereniging en heeft een omvang gelijk aan 5/8 deel van de boekwaarde van de panden. De Overige reserve is beschikbaar voor de financiering van verwervingen, restauraties en voorlichting, conform de doelstellingen van de Vereniging. Voor de Overige reserve zijn geen concrete projecten vastgesteld.

Onder Fondsen wordt een Bestemmingsfonds verantwoord, zijnde gelden ontvangen van derden voor een specifieke aanwending.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden zijn posten opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. Schulden die binnen één jaar vervallen, waaronder aflossingen op langlopende schulden die het volgend boekjaar zijn verschuldigd, worden als kortlopende schulden aangemerkt. Onder de langlopende schulden worden bancaire leningen opgenomen.

Voorts wordt hier verantwoord de reservering voor de rechten van vruchtgebruik en bewoning, waarvan jaarlijks een deel vrijvalt als huuropbrengsten onder Overige baten. Bij beëindiging van het vruchtgebruik of recht van bewoning valt de gehele resterende schuld vrij ten gunste van de Overige baten.

De onder deze post begrepen waarborgsommen van huurders betreffen de bij het aangaan van een huurovereenkomst van de huurders gevraagde waarborgsommen ter grootte van driemaal de maandhuur.

1.4.2.1 Bepaling van het resultaat

De bruto baten worden gepresenteerd in rubrieken naar aard van de baten. De lasten zijn verdeeld naar bestedingen aan het doel, kosten in verband met de verkrijging van de baten en algemene kosten.

Baten van particulieren

Deze zijn verdeeld in de voor onze Vereniging relevante rubrieken.

Legaten en erfstellingen

Deze worden verantwoord in het boekjaar waarin de rechten zijn verkregen en de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Contributies

Contributies worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Donaties, giften

Donaties en giften worden verantwoord in het boekjaar waarin ze zijn ontvangen.

Overige baten van particulieren

Hieronder wordt de waarde weergegeven van de panden die door particulieren aan de Vereniging worden geschonken. Deze worden verantwoord in het boekjaar waarin deze in eigendom zijn verkregen.

Baten van loterijorganisaties

Hier worden baten uit loterijen, of via loterijen verkregen, verantwoord. Deze baten worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Baten uit subsidies van overheden

Dit betreft (project)subsidies die de Vereniging krijgt in verband met uitgevoerde restauratie- of instandhoudingswerkzaamheden. Deze subsidies worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben, gekoppeld aan de uitgevoerde restauratie- of instandhoudingswerkzaamheden.

Baten van fondsen

De toezeggingen van fondsen (vermogensfondsen) worden verantwoord onder Baten van fondsen. Algemene Baten van fondsen worden verantwoord in het boekjaar waarin ze zijn ontvangen, geormerkte Baten van fondsen worden verantwoord in het jaar waarop ze betrekking hebben, gekoppeld aan de werkzaamheden waarvoor ze geormerkt zijn.

Baten uit levering van producten of diensten

Hieronder zijn begrepen de opbrengsten van de panden in tijdelijke verhuur (Bijzondere locaties en Monument en Bed), evenals de opbrengsten uit rondleidingen en ticketverkoop museumhuizen. De

opbrengsten worden verantwoord in de Staat van baten en lasten in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Hieronder zijn begrepen de opbrengsten van de panden in reguliere verhuur. De huuropbrengsten worden verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop ze betrekking hebben.

Bestedingen aan doelstellingen

De statutaire doelstelling van de Vereniging is in drie bestedingsrubrieken onderverdeeld, Verwerving panden, Instandhouding panden en Voorlichting.

Verwerving panden

De kosten in verband met verwerving van panden worden toegerekend aan het verslagjaar waarop de panden in eigendom worden verkregen.

Instandhouding panden

Hieronder zijn begrepen de kosten van regulier en groot onderhoud en de kosten van renovaties en restauraties van alle panden in het bezit van de Vereniging.

De (verwachte) subsidies worden onder de baten verantwoord. Wanneer als gevolg van de restauratie de huurwaarde toeneemt, leidt dit tot een herwaardering van het betreffende pand op actuele waarde tegen vijf maal de huurwaarde. De toename van de actuele waarde veroorzaakt door restauratie wordt in mindering gebracht op de betreffende restauratiekosten. Tevens wordt een eventueel gevormde restauratievoorziening voor het betreffende pand ten gunste van de restauratiekosten gebracht.

Voorlichting

Hieronder zijn begrepen de kosten van voorlichting aan derden met betrekking tot het werk van de Vereniging, zoals voorlichting over verwervings- en restauratiebeleid en de wijze waarop de panden worden beheerd. Tevens zijn hieronder begrepen de kosten van kennisoverdracht en presentatie.

Kosten eigen organisatie

De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

De kosten zijn grotendeels toegekend aan de drie werkgebieden die volgen uit de doelstelling van de Vereniging (Verwerving panden, Instandhouding panden en Voorlichting), evenals aan de onderdelen waarvoor fondsen worden geworven (Kosten eigen fondsenwerving, Kosten acties derden en Kosten verkrijging subsidies overheden). De resterende kosten betreffen de Kosten beheer en administratie.

De toekenning naar deze kostencategorieën gebeurt op basis van een consistente toepassing van een procentuele inschatting van de tijdsbesteding van uitgevoerde activiteiten.

Resultaat

Het Saldo baten en lasten wordt ten gunste, respectievelijk ten laste, van het vrij besteedbare vermogen gebracht, met uitzondering van baten, c.q. lasten die betrekking hebben op een bestemmingsfonds.

1.4.2.2 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

1.4.3. Immateriële vaste activa

1.4.3.1. Software

De Vereniging heeft mede in 2018 geïnvesteerd in een nieuw administratief systeem. De aanschafwaarde, bestaande uit ontwikkelkosten en eenmalige licenties van benodigde softwarepakketten, is opgenomen onder Immateriële vaste activa. De investering wordt in vier jaar afgeschreven. De jaarlijkse afschrijving en onderhoudskosten van de software zijn verantwoord onder kosten eigen organisatie (Overige algemene kosten).

Het verloop van deze post is als volgt:

Software	2018	2017
Boekwaarde per 1 januari	108	-
Mutaties		
Investerings	64	120
Afschrijvingen	(40)	(12)
Subtotaal	24	108
Boekwaarde per 31 december	132	108

1.4.4. Materiële vaste activa

1.4.4.1. Panden

Het eigendom, resp. de eeuwigdurende erfpacht van panden vloeit geheel voort uit de doelstelling van de Vereniging. Alle panden zijn direct in gebruik voor de doelstelling.

Het verloop van deze post is als volgt:

Panden	2018	2017
Boekwaarde per 1 januari	55.906	53.277
Mutaties		
Geactiveerde verwervingskosten	384	160
Geactiveerde restauratiekosten	511	730
Herwaardering	3.497	3.071
Afschrijvingen	(1.398)	(1.332)
	2.994	2.629
Boekwaarde per 31 december	58.900	55.906

Zie voor een toelichting op de geactiveerde verwervingskosten en de geactiveerde restauratiekosten paragraaf 1.4.13.1 en 1.4.13.2.

Een aantal panden is hypothecair belast als zekerheid voor ontvangen leningen. Verwezen wordt naar 1.4.9. en 1.4.10.

1.4.4.2. Bedrijfsmiddelen

Het verloop van deze post is als volgt:

Bedrijfsmiddelen	2018	2017
Stand per 1 januari		
Verkrijgingsprijzen	398	354
Cumulatieve afschrijvingen	(230)	(166)
	168	188
Mutaties		
Aanschaffingen	232	44
Afschrijvingen	(106)	(64)
	126	(20)
Stand per 31 december		
Verkrijgingsprijzen*	630	398
Cumulatieve afschrijvingen*	(336)	(230)
	294	168

*) na eliminatie van nihil in 2018 (2017: 14)

De bedrijfsmiddelen bestaan uit kantoorinventaris, -installaties, -hardware en inventaris voor panden en/of eenheden in tijdelijke verhuur en in gebruik als 'Monument en Bed'. De afschrijving van de kantoorinventaris, installatie en hardware wordt verantwoord onder kosten eigen organisatie. De afschrijving van de inventaris van de tijdelijke verhuur en 'Monument en Bed' wordt verantwoord onder de kosten instandhouding.

1.4.5. Financiële vaste activa

1.4.5.1. Langlopende vorderingen

Dit betreft vorderingen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar uit hoofde van toezeggingen van lijfrenten.

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	564	656
Nieuw ontvangen toezeggingen	1.315	203
Naar Overige vorderingen	(263)	(295)
	<u>1.616</u>	<u>564</u>

De nieuw ontvangen toezegging betreft de resterende termijnen van de schenking voor Harsta State, Harstawei 25, Hogebeintum (330), Huis Joosse, Hinderdam 15, Nederhorst den Berg (625) en de schenking ten behoeve van de woningen in Tegelen (360). De in het volgende jaar te ontvangen lijfrente termijnen zijn opgenomen onder Overige vorderingen.

1.4.6 Vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Subsidies en bijdragen	534	436
Huurvorderingen	227	281
Overige vorderingen en overlopende activa	5.562	2.197
	<u>6.323</u>	<u>2.914</u>

Subsidies en bijdragen kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2018	2017
Direct opvorderbare bijdragen restauratiekosten	59	82
Uitgestelde opvorderbare bijdragen middellange termijn	475	354
	<u>534</u>	<u>436</u>

Wegens (mogelijke) oninbaarheid van huurvorderingen is in 2018 87 (2017: 71) toegevoegd aan de voorziening waardoor thans 158 als oninbaar is voorzien onder Overige debiteuren

Overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2018	2017
Legaten/Erfstellingen	3.176	81
Te ontvangen termijnen van lijfrenten	681	295
Vooruitbetaalde assurantiepremies	175	108
Te ontvangen bijdragen derden en fondsen	1.227	1.451
Overige vorderingen/overlopende activa	303	262
	<u>5.562</u>	<u>2.197</u>

Het saldo Legaten/Erfstellingen is belangrijk hoger dan voorgaande jaren wegens de toegezegde verkrijging van twee legaten waarvan de opbrengst tenminste 3 mln bedraagt en een legaat ad 100, dat begin 2019 ontvangen is.

Te ontvangen bijdragen derden heeft betrekking op de toekenning ad 1.200 over 2018 van de BankGiro Loterij en andere nog te ontvangen toekenningen van fondsen.

1.4.7. Liquide middelen

Dit betreft direct opeisbare rekeningcourantsaldi bij banken of kredietinstellingen, ter vrije beschikking aan de Vereniging.

1.4.8. Reserves en fondsen

De Vereniging maakt inzichtelijk dat tenminste 5/8 van de boekwaarde van de panden met eigen middelen is gefinancierd, door deze middelen te verantwoorden in de Bestemmingsreserve. Het resterende 3/8 gedeelte van de boekwaarde van de panden mag met vreemd vermogen worden gefinancierd. Met dit beleid borgt de Vereniging haar continuïteit, omdat schulden altijd binnen een periode van circa 8 jaar kunnen worden afgelost uit baten verkregen met de exploitatie van de panden. Het verloop van de Reserves en fondsen kan als volgt worden samengevat:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	44.305	41.773
Herwaardering	3.497	3.071
Resultaatbestemming	1.885	(539)
	<u>49.687</u>	<u>44.305</u>

De specificatie van de Reserves en fondsen is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Reserves		
- Bestemmingsreserve	37.113	34.941
- Overige reserve	10.915	8.232
- Bestemmingsfonds	1.659	1.132
	<u>49.687</u>	<u>44.305</u>

1.4.8.1. Reserves

Mutaties in de Bestemmingsreserve vinden plaats vanuit de Overige reserve en als onderdeel van de bestemming van het Saldo van de Baten en Lasten.

Het verloop van de Bestemmingsreserve is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	34.941	33.298
Bestemming uit Saldo Baten en Lasten voor verwerving Thamerlaan	300	-
Onttrekking vanuit Overige reserve	1.872	1.643
	<u>37.113</u>	<u>34.941</u>
Stand per 31 december	<u>37.113</u>	<u>34.941</u>

Uit de bijdrage van de BankGiro Loterij voor 2018 heeft het bestuur 300 bestemd voor de verwerving en de planvorming van Thamerlaan 14 te Uithoorn. Dit bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve. De feitelijke levering van het pand is begin 2019 gerealiseerd.

Het verloop van de Overige reserve gedurende het boekjaar is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Stand per 1 januari	8.232	8.161
Overige herwaardering panden	3.497	3.071
Resultaatbestemming	1.058	(1.357)
Mutatie Bestemmingsreserve	(1.872)	(1.643)
	<u>10.915</u>	<u>8.232</u>
Stand per 31 december	<u>10.915</u>	<u>8.232</u>

1.4.8.2. Fondsen

Het verloop van het Bestemmingsfonds is als volgt:

	2018	2017
Stand per 1 januari	1.132	314
Onttrekking voor 'Monument en Bed'	0	(64)
Toevoeging/(onttrekking) 'Fonds VerLoren van Themaat voor Warnsveld'	(37)	2
Toevoeging/(onttrekking) 'Museumhuizen'	(216)	880
Toevoeging Stichting Primrose	180	-
Toevoeging Aankoopfonds Tegelen	600	-
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	1.659	1.132

De specificatie van het Bestemmingsfonds is als volgt:

	2018	2017
Bestemmingsfonds		
- 'Fonds VerLoren van Themaat voor Warnsveld'	215	252
- 'Museumhuizen'	664	880
- Stichting Primrose	180	-
- Aankoopfonds Tegelen	600	-
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	1.659	1.132

In 2016 is een legaat ontvangen uit de nalatenschap van mevrouw E.W.H. Laman Trip-Kleinstarink ad 250 voor de restauratie van monumenten in Warnsveld. In 2017 is voor hetzelfde doel een nabetaling ad 25 ontvangen. Het fonds zal de komende jaren worden besteed aan de restauratie van het huis Rijksstraatweg 2 te Warnsveld. In 2018 is 37 aan voorbereidend werk besteed (2017: 23).

In 2017 heeft de Vereniging een gift ontvangen van de BankGiro Loterij van 975, specifiek ten behoeve van het project 'Museumhuizen'. Dit bedrag is ondergebracht in een Bestemmingsfonds. In 2018 is 433 besteed aan de ontwikkeling en inrichting van 5 Museumhuizen, waarvan 216 ten laste van het bestemmingsfonds is gebracht (2017: 95).

In 2018 is een bedrag ontvangen ter hoogte van 180 van Stichting Primrose waarvan 140 voor het project aan de Bloemgracht 108 en 40 voor het Huis van Eysinga (Koningsstraat, te Leeuwarden).

Beide werken worden in 2019 uitgevoerd. Tevens is 600 ontvangen van een particulier ter verkrijgen van drie panden in Tegelen, waarvan de aankoop in 2019 is voorzien.

1.4.9. Langlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	2018	2017
Langlopende leningen	7.378	8.365
Waarborgsommen huurders	1.758	1.588
Schulden uit hoofde van aankopen	1.593	522
Reservering voor de rechten van vruchtgebruik en bewoning	665	691
	11.394	11.166

De in het volgend boekjaar af te lossen bedragen zijn opgenomen onder kortlopende schulden.

De specificatie van de Langlopende leningen is als volgt:

	2017	Toev. / Afloss.	Naar Korte schuld	2018
<i>Looptijd 1 tot 5 jaar</i>				
ABNAMRO bank: 3,2%, 1-2-2019*	908	-	(908)	0
Oranjefonds: 3,95%, 31-12-2020	2.500	-	-	2.500
Oranjefonds: 2%, 31-12-2021	1.000	-	-	1.000
ING bank: 2,25 %, 1-11-2021*	1.960	-	(20)	1.940
<i>Looptijd langer dan 5 jaar</i>				
Oranjefonds: 3,35%, 31-12-2024	1.000	-	-	1.000
Nationaal Restauratiefonds: 1,3%, 1-1-2033	108	-	(7)	101
Nationaal Restauratiefonds: 4,5%, 1-8-2034*	730	-	(40)	690
Amsterdams Investeringsfonds 2,07 %, 15-4-2029	152	-	(12)	140
Overige	7	-	-	7
Stand per 31 december	8.365	0	988	7.378

Voor de met * gemarkeerde langlopende leningen is op 19 panden van de Vereniging het recht van hypotheek verleend.

Over de Waarborgsommen huurders wordt geen rente vergoed.

Schulden uit hoofde van aankopen betreft het gedeelte van de koopsommen van 5 panden (2017: 5), dat nog betaald moet worden. De resterende schuld, die moet worden voldaan in de jaren 2019 tot en met 2023, bedraagt 1.233 (2017: 954); hiervan is 783 verschuldigd na 2019. De in het volgend boekjaar verschuldigde termijnen ad 450 zijn verantwoord onder de kortlopende schulden. Van de Reservering voor de rechten van vruchtgebruik en bewoning wordt jaarlijks een deel, afhankelijk van de looptijd van deze rechten, onder de huuropbrengsten verantwoord.

1.4.10. Kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Crediteuren	912	2.065
Schulden aan kredietinstellingen	1.495	-
Overlopend voor toekomstige restauratiekosten	151	160
Vooruitontvangen subsidies	1.764	1.374
Aflossing van langlopende schulden	988	376
Overige schulden	194	165
Overlopende passiva	<u>1.130</u>	<u>369</u>
Stand per 31 december	<u>6.634</u>	<u>4.509</u>

Het verloop van de post Overlopend voor toekomstige restauratiekosten gedurende het boekjaar is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>Toev.</u>	<u>Ontt.</u>	<u>2018</u>
Makkum, Vallaat 22	18	-	-	18
Nagele, Karwijhof	9	-	(9)	0
Rotterdam, Glazoenowlaan 3	75	-	-	75
Velp, Den Bruijl 35	58	-	-	58
Stand per 31 december	<u>160</u>		<u>(9)</u>	<u>151</u>

De post Overige schulden bevat rente waarborgsommen en vooruit ontvangen bedragen van een lijfrenteschenking.

De Overlopende passiva betreffen voornamelijk vooruit ontvangen huur, te betalen koopsommen, vakantiegelden en loonbelasting.

De aflossingen in het volgend boekjaar op langlopende schulden heeft betrekking op de reguliere aflossingen van vijf leningen.

De Vereniging beschikt over een variabel rentende rekening-courant faciliteit bij het Nationaal Restauratiefonds met een maximum van 2.000, waarop ultimo 2018 een debetstand ad 1.494 bestond, verantwoord als Schulden aan kredietinstellingen.

1.4.11. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De Vereniging heeft in 2018 opdrachten verstrekt aan uitvoerende partijen waarvan de realisatie overloopt naar 2019. Daarbij is de Vereniging een verplichting aangegaan ter hoogte van 2,2 miljoen, welk bedrag is opgenomen in de begroting van 2019.

De Vereniging heeft bij de verwerving van verschillende panden de verplichting tot restauratie en/of duurzame instandhouding op zich genomen. Ook bezit de Vereniging panden die, wanneer zij vrijkomen van huur, een urgentie hebben voor wat betreft renovatie of herbestemming. Wanneer de uitgaven in 2019 conform de begroting verlopen, resteert voor deze inspanning in de jaren daarna een verplichting van 10,2 miljoen (2017: 11,7 miljoen). Onder meer vanwege mogelijkheden voor subsidiëring van een deel van deze toekomstige uitgaven, zal gemiddeld niet meer dan 50% hiervan ten laste van de Overige reserve komen. De Overige reserve bedraagt ultimo 2018: 10.915 en inclusief het begrote resultaat van 2019: 10.174.

De Vereniging heeft vijf leasecontracten voor bedrijfswagens, met een verplichting van in totaal 94 (2017: 44), Tevens zijn er twee depots gehuurd, één voor onbepaalde tijd en één voor 60 maanden en een parkeerplaats voor onbepaalde tijd gehuurd. Hiermee is een verplichting aangegaan van in totaal 86 (2017: nihil).

1.4.12. Baten

1.4.12.1. Baten van particulieren

De specificatie van Baten van particulieren is als volgt:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Legaten, erfstellingen	3.451	400	153
Contributies	166	100	151
Donaties en giften	908	180	247
Overige baten van particulieren	1.666	1.203	558
	6.191	1.883	1.109

Onder de post Overige baten van particulieren is de waarde van aldus verkregen panden begrepen (Harsta State, Harstawei 25, Hogebeintum; Hinderdam 15, Nederhorst den Berg). Onder de Donaties en Giften is een gift begrepen van een particulier (600), specifiek voor de aankoop van twee panden in Tegelen. De verwerving wordt naar verwachting in 2019 gerealiseerd. Om die reden is deze gift in een bestemmingsfonds onder gebracht.

De Vereniging ontving in 2018 geen baten van bedrijven.

1.4.12.2. Baten van loterijorganisaties

De specificatie van Baten van loterijorganisaties is als volgt:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
BankGiro Loterij	1.200	1.200	1.200
Overige acties (BGL)	41	3	977
	1.241	1.203	2.177

De bijdrage van de BankGiro Loterij voor 2018 bedraagt 1.200, waarvan 300 door het bestuur is bestemd voor de verwerving en de planvorming van Thamerlaan 14 te Uithoorn (waarvan de verwerving begin 2019 is gerealiseerd) en 900 voor de bouwkundige kosten van de restauraties van: Huis Lambert van Meerten, Oude Delft 199 te Delft (300) en Elandstraat 12 te Den Haag (600).

Onder Overige acties is een opbrengst ad 41 gerangschikt, zijnde baten uit 'geormerkt werven' van de BankGiro Loterij.

1.4.12.3. Baten van subsidies van overheden

De baten van subsidies van overheden zijn als volgt te specificeren:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Structurele subsidies voor instandhoudingskosten	1.017	1.008	1.011
Incidentele projectsubsidies	657	567	918
	<u>1.674</u>	<u>1.575</u>	<u>1.929</u>

De subsidies voor instandhoudingskosten worden voor een periode van zes jaar toegekend

1.4.12.4. Baten van fondsen

De baten van fondsen zijn als volgt te specificeren:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Bijdragen van fondsen aan restauraties	330	252	495
Bijdragen ter vrije besteding	0	0	5
	<u>330</u>	<u>252</u>	<u>500</u>

De bijdragen van fondsen aan restauraties hadden betrekking op de volgende projecten:

- Delft, Oude Delft 199 (40)
- Amsterdam, Herengracht 170 (21);
- Schiedam, Lange Achterweg 36-84 (67);
- Schoonhoven, Bij de Watertoren (18).
- Leeuwarden, Koningstraat 25 (40)
- Amsterdam, Bloemgracht 108 (140)

Leeuwarden en Amsterdam (Bloemgracht 108), hebben betrekking op een ontvangen bijdrage van de Stichting Primrose voor de restauratie van deze panden waarvan de besteding in 2019 zal plaatsvinden en een ontvangen donatie van een particulier voor de aankoop van drie panden in Tegelen. Doordat er een specifiek doel hangt aan deze bedragen zijn deze voor 2018 opgenomen in een bestemmingsfonds.

1.4.12.5. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten

De baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten zijn als volgt te specificeren:

	2018	2018	2017
	werkelijk	begroot	werkelijk
Baten uit de tijdelijke verhuur			
- Bijzondere locaties	218	203	195
- Museumhuizen	35	0	0
- Monument en Bed	175	135	107
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	428	338	302
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

1.4.12.6. Overige baten

De Overige baten zijn als volgt te specificeren:

	2018	2018	2017
	werkelijk	begroot	werkelijk
Baten uit reguliere verhuur	10.120	10.486	9.577
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

De baten uit reguliere verhuur waren in 2018 lager dan begroot als gevolg van een te hoge groeiverwachting en een voorziening van 87 getroffen voor oninbaarheid huur (2017: 71). Voorts is huurverlies opgetreden door leegstand als gevolg van twee faillissementen.

1.4.13. Besteed aan doelstellingen

In totaal is in 2018: 17.477 (2017: 15.538) besteed aan de doelstellingen van de Vereniging, zijnde 87,5% (2017 100%) van de som van alle baten ad 19.984 (2017: 15.594). Ten aanzien van *alle* lasten in 2018, zijnde 17.838 (2017: 15.852) is 89,3% (2017 101%) van alle baten besteed aan de doelstellingen en andere werkzaamheden van de Vereniging.

1.4.13.1. Verwerving panden

De specificatie is als volgt:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Kosten van verwerving van de in het boekjaar aangekochte panden	(1.947)	0	(1.025)
Geactiveerd	384	0	160
Kosten eigen organisatie	(195)	(181)	(200)
Ten laste van het resultaat boekjaar	<u>(1.758)</u>	<u>(181)</u>	<u>(1.065)</u>

De kosten van verwerving hebben betrekking op de verwerving van Heusden, Putterstraat 2; Hogebeintum, Harstawei 25; Nederhorst den Berg, Hinderdam 15; Warmond, Huis te Warmond en een perceel grond te Schaijk, Rijksweg 56.

De koopsom van Hinderdam 15 te Nederhorst den Berg (1.179) omvat zowel de waarde van het huis (1.064) als de waarde van het woonrecht van de bewoner (115). De waarde van het huis is door de voormalige eigenaar geschonken. De koopsom van Harstawei 25 te Hogebeintum (550) is door een particulier in een keer aan de Vereniging geschonken. De koopsom van de grond in Schaijk is onttrokken aan de nalatenschap van een particulier uit Schaijk.

Het geactiveerde bedrag betreft de actuele waarde, zijnde vijfmaal de bruto huurwaarde op jaarbasis op het moment van verwerving, van de hieronder genoemde verwervingen:

- Hogebeintum, Harstawei 25;
- Nederhorst Den Berg, Hinderdam 15;
- Warmond, Huis te Warmond.

1.4.13.2. Instandhouding panden.

De lasten uit hoofde van economische veroudering en instandhouding van panden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Kosten instandhouding	(10.957)	(10.049)	(11.203)
Geactiveerd	511	559	730
Af: Overlopend voor toek. restauraties (zie 1.4.10.)	9	32	26
Afschrijving	(1.398)	(1.405)	(1.332)
Kosten eigen organisatie	(2.025)	(1.902)	(1.855)
Geboekt als lasten	(13.860)	(12.765)	(13.634)
Onder baten verantwoorde subsidiebijdragen	1.674	1.575	1.929
Netto ten laste van het boekjaar	(12.186)	(11.190)	(11.704)

De kosten instandhouding zijn te verdelen in kosten regulier onderhoud: 4.923 (2017: 6.057) en kosten restauraties en projecten: 6.034 (2017: 5.146).

Het geactiveerde bedrag heeft betrekking op de huurwaardeverbetering van

- Delft, Oude Delft 199;
- Den Haag, Toussaintkade 22;
- Den Haag, Piet Heinstraat 2b;
- Nagele, Karwijhof 1-32;
- Schiedam, Hofje van Belois, div.;
- Schiedam Proveniershuis, div.;
- Tegelen, Hoekstraat 2-4;
- Warnsveld, Rijksstraatweg 2.

1.4.13.3. Voorlichting

De specificatie is als volgt:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Publicaties en voorlichting	(930)	(766)	(177)
Kosten eigen organisatie	(929)	(742)	(662)
Ten laste van het resultaat boekjaar	(1.859)	(1.508)	(839)

De Kosten eigen organisatie omvatten tevens de honoraria voor tijdelijke medewerkers ten behoeve van de werkzaamheden voor het 100-jarig jubileum.

Daarnaast waren 7 medewerkers in dienst ten behoeve van het project 'Museumhuizen' (2017: 4).

Van de extra uitgaven 2018 wordt 216 verrekend met het Bestemmingsfonds Museumhuizen'.

De kosten van het Jaarverslag zijn opgenomen onder kosten Voorlichting.

De begroting 2018 wijkt af van de werkelijke kosten 2018. Niet begroot was de post marketing/campagne (225). Voorts zijn loonkosten (81) en kantoorkosten/afschrijving (59) hoger dan begroot.

1.4.14. Wervingskosten

Het bedrag dat ten laste van de Vereniging is gebracht, kan als volgt worden gespecificeerd:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
(In)directe wervingskosten	(6)	(5)	(8)
Kosten eigen organisatie	(252)	(255)	(233)
Ten laste van het resultaat boekjaar	(258)	(260)	(241)
Percentage van de totaal geworven baten	3,1%		4,2%

De wervingskosten bestaan hoofdzakelijk uit toegerekende kosten eigen organisatie, in casu tijdsbesteding. De (In)directe wervingskosten omvatten kosten van communicatie (niet zijnde voorlichting) en controlekosten van accountants ten behoeve van de eindafrekeningen van baten subsidies overheden en fondsen.

1.4.15. Kosten eigen organisatie

De verdeling van de Kosten eigen organisatie komt tot stand door middel van een procentuele toedeling van kosten naar rato van de tijdsbesteding van medewerkers binnen de organisatie aan de verschillende doelstellingen van de Vereniging en de inspanningen die verricht worden om de verschillende baten voor de Vereniging te realiseren. Deze procentuele verdeling is door de jaren heen consistent.

Bestemming	Doelstelling			Wervin Beheer		Werk. 2018	Begroot 2018	Werk. 2017
	Verwer- - vingen	Instand- houding	Voor- lichtin- g	gskoste n	en admini- stratie			
Bestuurskosten	4	3	0	0	0	7	10	6
Salarissen	106	1.083	499	151	60	1.899	1.808	1.646
Sociale lasten	21	218	101	31	12	382	376	336
Pensioenkosten	15	151	70	21	9	266	260	216
Overige personeelskosten	5	57	26	8	3	99	85	98
Reis-/verblijfkosten	25	131	3	5	0	164	125	145
Huisvestingskosten	5	98	59	10	5	177	175	154
Kantoorkosten/afschrijv.	8	158	95	15	8	284	120	163
Verenigingskosten	0	0	0	0	0	0	-3	4
Overige algemene kosten	7	127	76	11	6	227	225	255
Specificatie 2018	196	2.026	928	252	103	3.505	3.181	3.023
Specificatie 2017	200	1.855	662	233	73	3.023		

Bestuurders en commissarissen van de Vereniging ontvangen geen bezoldiging. Om die reden is het voorschrift 328 van de RJ 650 (2018) om van bestuursleden de bestede tijd te vermelden niet van toepassing. Aan bestuurders en commissarissen zijn evenmin leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Noch zijn zij huurders van Verenigingsbezit.

Bezoldiging directie

In de Kosten eigen organisatie zijn de volgende kosten voor de directie de heer C.S.T.J. Huijts opgenomen;

Dienstverband	2018 werkelijk	2017 werkelijk
Aard (looptijd)	Onbepaald	Onbepaald
Uren	40	38
Parttime percentage	100	95
Bezoldiging		
Jaarinkomen		
Bruto loon / salaris	145	145
Vakantiegeld	12	12
Subtotaal	157	157
Belastbare vergoedingen / bijtelling	2	2
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	24	24
Pensioencompensatie	18	18
Totaal	201	201

Het jaarinkomen van de directie (in loondienst) is in 2018 4 hoger dan het maximum van 153 volgens de met ingang van 1 januari 2018 herziene Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de pensioenlasten en de pensioencompensatie samen zijn 12 hoger dan het in de Regeling opgenomen maximum van 189. De Vereniging maakt gebruik van de overgangsregeling en zal de beloning binnen de grenzen van de regeling in de periode 2019-2021 aanpassen aan de regeling. Bij de berekening van het maximum salaris wijkt de Vereniging af van de systematiek van de Regeling, omdat de directiefunctie bij Vereniging Hendrick de Keyser verantwoordelijkheid draagt

ten aanzien van de groei en het beheer van het omvangrijke vermogen van de Vereniging, vastgelegd in ons monumentale pandenbezit. In de vaststelling van de beloning van de directie was deze verantwoordelijkheid altijd een belangrijk element en dat is niet gewijzigd. Teneinde aan de verantwoordelijkheden van de directiefunctie van de Vereniging recht te doen, hebben wij in het criterium 'Omvang' gekozen voor de score 170 in plaats van 135. De totale BSD score onder de regeling bedraagt 515.

Gedurende het boekjaar waren de volgende werknemers (uitgedrukt in aantallen FTE's) werkzaam bij de Vereniging:

	<u>werk. 2018</u>	<u>begr. 2018</u>	<u>werk. 2017</u>
Gemiddeld aantal FTE's	47	43	39

Voor de medewerkers is met ingang van 1 januari 2017 is een nieuwe pensioenregeling (defined contribution) bij een externe verzekeraar afgesloten voor een periode van vijf jaar. De hiermee samenhangende verplichtingen zijn volgens opgave van de verzekeraar geheel ten laste van het resultaat verantwoord.

1.4.16. Saldo financiële baten en lasten

De Vereniging houdt geen financiële beleggingen aan. Het bedrag dat ten laste van de financiële baten en lasten is gebracht kan derhalve als volgt worden gespecificeerd:

	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Rentebaten	-	-	-
Rentelasten	(261)	(250)	(281)
Ten laste van het resultaat boekjaar	(261)	(250)	(281)

1.4.17. Vrijwilligers

De Vereniging maakt gebruik van een groeiend aantal vrijwilligers (in 2018: 265 personen, 2017: 81) voor hulp bij museumhuizen, excursies, incidentele openstelling van sommige panden, bijzondere Open Dagen en de Open Monumentendag, bij het onderhoud van ons archief en de bibliotheek en voorts bij het beheer van panden (vrijwillige molenaar) of terreinen (tuinman). Vrijwilligers ontvangen een vergoeding voor de (reis)kosten die zij voor de Vereniging maken en in enkele gevallen een vrijwilligersvergoeding. In totaal bedroeg in 2018 de vergoeding aan vrijwilligers 36 (2017: 13). Dit bedrag is verantwoord onder Voorlichting.

Amsterdam, 25 april 2019
De Directie,

Het Bestuur,

C.S.T.J. Huijts

H.J.M. van den Eerenbeemt

P.H.M. Hofsté

J.B.H. de Haan

A.F.W. Bosman

E.M. van der Pol

Namens de Raad van Commissarissen,
de audit commissie,

F.J. van Bruggen

J.H.M. Lindenbergh

J.G.P.M. Helderman

1.5 Controleverklaring

Deze is opgenomen op blz. 36 en 37 van dit rapport.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur en de raad van commissarissen van Vereniging Hendrick de Keyser

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2018

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Vereniging Hendrick de Keyser te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel is de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door Vereniging Hendrick de Keyser gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in het hoofdstuk 'Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat' in de jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018;
3. het kasstroomoverzicht over 2018; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Hendrick de Keyser zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekeningen en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

BENADRUKKING VAN DE BASIS VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Wij vestigen de aandacht op de door Vereniging Hendrick de Keyser gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in het hoofdstuk 'Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat' in de jaarrekening, waarin de basis voor de jaarrekening is beschreven. Hierin is toegelicht dat de jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende instellingen met uitzondering van de grondslag voor waarderingsmethodiek van de panden. De gekozen waarderingsmethodiek voor deze significante balanspost in de jaarrekening, passend bij de aard van de activiteiten en de doelstelling van Vereniging Hendrick de Keyser, is in afwijking van de richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ).

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de door Vereniging Hendrick de Keyser gekozen en beschreven grondslagen, zoals uiteengezet in het hoofdstuk 'Grondslagen voor waardering en bepaling van het resultaat' in de jaarrekening. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 26 april 2019

MAZARS N.V.

Origineel was getekend door drs. P.A.B. Schutjens RA